

at naar de Herrer opstille Kravet om 8 Timers Arbejdsdagen i al Almindelighed for Statens Arbejdere, maa de huske paa, at med de store finansielle Krav, som Statsfunktionærerne Gang paa Gang stille, ere vi dog noget udenfor Muligheden af at kunne realisere dette Krav. Jeg vil her henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa, hvad min højtærede Kollega, Folketingsmanden for Københavns 2den Valgkreds (H. L. Møller) fremhævede for nogen Tid siden under en Forhandling om Postbudenes Lønninger, nemlig at det vistnok var den rigtige Vej at gaa, at man saa vidt muligt, hvor det kan gennemføres, tager den ældste Femtedel af de vedkommende Arbejdere og sætter dem paa kortere Arbejdstid, paa Pladser, hvor en kortere Arbejdstid lader sig realisere. Jeg tror, at det er den rigtige Vej at gaa, og jeg vil, da det ikke egentlig skal gøres ved Lov, men væsentlig i Praksis, henstille denne Vej til den højtærede Ministers Overvejelse.

Det andet Punkt, hvor jeg mener, der er noget rigtigt i Forslaget, er med Hensyn til den kontinuerlige Drift. Der maa jeg tilstaa, at jeg fraviger det Standpunkt, som jeg ellers indtager overfor Spørgsmaalet om voksne Mænds Arbejdstid. Det staar for mig saaledes, at Lovgivningsmagten som Regel ikke har Lov til at lovgive om Arbejdstid for voksne Mænd, uden at der foreligger en ganske særlig Begrundelse derfor, men det forekommer mig, at i Tilfælde af kontinuerlig Drift foreligger der en saadan særlig Begrundelse. Dels er det gennemgaaende Storindustrien, der har kontinuerlig Drift, dels er der ved den kontinuerlige Drift særlige Forhold, som gøre, at den efter mit Skøn i mange Retninger falder sammen med en ret sundhedsfarlig Drift. I sig selv er den kontinuerlige Drift fra en rent økonomisk Betragtning set en god Ting. Den har den store Fordel, at Maskinerne hurtigt oplides, og i vore Dage, hvor man i saa mange Bedrifter ser, at den Maskine, der i og for sig godt kunde vare i 20 Aar, allerede efter 10 Aars Forløb maa gaa ud af Driften, fordi der kommer saadanne ny Opfindelser frem, at det kan betale sig at erstatte den med en anden, har det sin store og afgørende Fordel at anvende kontinuerlig Drift. Derfor tror jeg, at vi her staa ikke alene overfor noget, som vil blive gennemført paa nogle faa Omraader, men overfor en Udvikling, der sikkert vil gaa frem med Kæmpeskridt, saaledes at flere

og flere Industrier ville komme ind under den kontinuerlige Drifts Tegn.

Men ved dette økonomiske Gode er der utvivlsomt et socialt Onde. For det første er Nattearbejde i sig selv en usund og unaturlig Ting og bliver det navnlig, naar der skiftes med to Hold. Jeg har haft Lejlighed til i Silkeborg og Næstved at lægge Mærke til en Generation af Arbejdere og set, at de, som arbejde paa Fabrikkerne der, ret hurtigt ældes. Jeg har lagt Mærke til, at efter 5—6 Aars Forløb ere de ikke de samme Folk, som da de kom ind paa Fabrikken. Og jeg vil indrømme, at der er en anden Ting ved Nattearbejdet, som gør det uheldigt, nemlig at det i mange Forhold kommer til at virke paa samme Maade som i sin Tid Maskinernes Indførelse, nemlig i Retning af at forøge Arbejdsløsheden noget ved at sætte Maskinkraft i Stedet for Arbejdere. Jeg tror derfor, det er ret tilrådeligt at overveje, om man ikke, hvor der er kontinuerlig Drift, bør gennemføre ved Lov, men ganske vist for hver enkelt Industri ad Gangen og afpasset efter hver enkelt Industris Tarv, det tvungne 3-Hold. Jeg skal vende mig til et enkelt Punkt. Der er jo, som det vil ses af den Beretning, Udvalget har fremskaffet, og for hvilken jeg takker den højtærede Indenrigsminister, nogle Steder allerede indført 3-Holds Drift, nemlig paa de offentlige Gasværker, i Rugbrødsbagerierne og paa Afulkaniseringsfabrikken. Men desværre er der andre, som ikke have gennemført 3-Holds Drift, deriblandt Papirfabrikkerne, Spritfabrikkerne og Sukkerraffinaderierne. Jeg vil ærligt tilstaa, at jeg mener, at disse tre Industrier ere stillede saaledes, dels fra Samfundets Side, dels paa Grund af en i sig selv dygtig Ledelse, at de godt kunde og ogsaa burde have gjort det. Vi fik i Fjor fra Papirfabrikkernes Direktør, Hr. Trolle, tilstillet en Protest, som jeg synes ikke var saa vel funderet, som den burde have været. Det staar for mig saaledes, at Papirfabrikkerne have Raad dertil, ogsaa rent bortset fra, at hvor som helst man har 3-Holds Drift, vil den faktiske Arbejdstid, hvori Maskinerne kunne holdes løbende, blive forhøjet. De ville se af Beretningen, at de fleste Steder bliver den faktiske Arbejdstid, hvor der kun er 2 Hold, kun 19 $\frac{1}{2}$ Time, idet der er 2 $\frac{1}{2}$ Times forskellige Arbejdsophold foruden det Kvarter, der faktisk tabes ved de mange Pauser. Derimod bliver der ved 3 Holds Systemet med 8 Timers Ar-